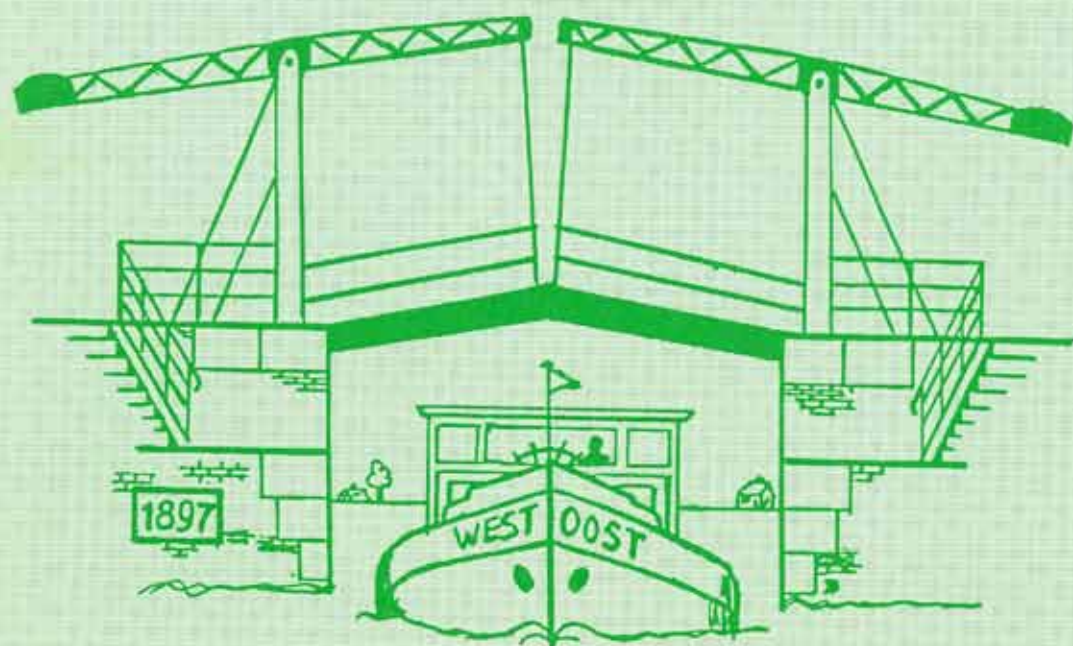

DORPSORGaan SPAARNDAM

Redactioneel

Dorpsorgaan

Blad van de Dorpsraad Spaarndam
Onder verantwoordelijkheid van de redactie

25^e jaargang 1991 nr. 3

Redactie

Gerrit van den Beldt, Jan Berk,
Ageeth de Kuijer, Hanneke Luijtze,
Herman Radema

Adres

Westkolk 4, Spaarndam-West

Vormgeving

Willem van Warmerdam,

Technische ondersteuning

Ageeth de Kuijer, Wil van Warmerdam,
Willem van Warmerdam

Druk

Huisdrukkerij PZS

Met plezier bieden we u weer een dorps-
orgaan aan. Vol warmte en energie na
deze zomer bereiden we ons voor op de
“wintertijd”.

Een ruim aanbod van activiteiten in ons
dorp is uitgebreid vermeld, cultuur zowel
als ontspanning, maar ook “serieuze” za-
ken die ons aangaan!

De inmiddels zo vertrouwde rubrieken als
de dorpsraad heeft, kroniek en interview
hebben hun vaste plek gekregen.

Veel leesplezier en graag eens uw reactie.
We zien de kopij voor het volgende dorps-
orgaan graag tegemoet voor 25 november.

Inhoudsopgave

De Dorpsraad	2
Dorpsraadverkiezingen	3
De Kunstmarkt	3
AH-Supermarkt	4
25 jaar Dorpsraad	4
Openbare Vergadering	5
Dorpsagenda	6
Onveilige plekken langs het Spaarne	7
Kroniek van Spaarndam	8
2 Hazen	12
Willemse of Willemsen	13
In gesprek met	14
Een eigen politieverordening voor het oude dorp	16
De brugpieper vliegt uit	18
Dienstencentrum Spaarndam	19
Kruisvereniging Spaarndam/Haarlemmerliede	19
Bericht van de "Do'daars"	20
Spaarndams Gemengd Koor weer fris van start	20
Zr. Andre Lemmers	22
25 jaar in dienst van Stapel B.V.	22
Spaarneschool	22
Haarlemmerliede CONTRA Amsterdam	23
Clara van Spaarnwoude	25
Een beter milieu begint bij jezelf.....	26
Help de huiszwaluw	26

Mededelingen van de Dorpsraad

De Dorpsraad

- heeft vanaf eind juli herhaaldelijk verzocht aan Natuur en Milieu (Hout en Plantsoenen van Haarlem), om de overwoekerde rijwielstrook langs het Spaarne te lijf te gaan, daar dit verzuim zeer gevaarlijke verkeers toestanden oplevert.
Half september was hier echter nog steeds niets aan gedaan.
- heeft op 5 augustus op de Pol een ploeg sleuvengravers aangetroffen die, zonder voorbericht, een nieuwe stroomkabel van 4 x 95 mm² naar het boezemgemaal hebben getrokken. Na enig gezoek en geharrewar kon deze ter hoogte van de Rietpolbrug worden aangesloten en werd alles met voortvarendheid weer in orde gebracht.
- heeft met genoegen gezien dat het nieuwe, toegezegde speelveldje aan de Ringweg keurig is aangelegd met omheining en verhard balveldje inclusief. Het is inderdaad een evenemententerrein geworden.
- heeft bericht ontvangen dat de voormalige woningen Vissersstraat 2/6 tot monument zijn verheven en derhalve niet als zodanig uit het dorpsbeeld zullen verdwijnen. Over de restauratie wijze wordt nu overlegd.
- heeft eveneens aangedrongen op herstel van het onlangs dicht getimmerde benedenhuis naast het Haarlemmersluisje, hetgeen al tot de monumenten behoort en daarom ook als (sluis) woning bewoonbaar moet worden gehouden.
- heeft op 10 september een hearing georganiseerd voor de eigen woningbezitters in de omgeving van Rijnlands boezemgemaal.
Het bouw bureau van Rijnland zette uiteen hoe er te werk zal worden gegaan bij de bemaling van de bouwputten en gaf op uitstekende wijze voorlichting en antwoord op gerezen vragen. Bestuur van Rijnland en Bouwtoezicht van Haarlem waren eveneens vertegenwoordigd.
- stemt in met een tijdelijke verkeersstop in het nieuwe gedeelte van de Kerklaan om de noodzakelijke verkeersonveiligheid ten tijde van de bouw van de nieuwe school te beperken. Een noodschool zal verrijzen op het grasveld schuin tegenover de huidige school. Er wordt veel bouwverkeer verwacht, óók bij het gemaal.
Alle gemotoriseerde verkeer gaat dan, volgens voorstel van de Verkeerscommissie, komende vanaf de Kerklaan, langs het Spaarne.
Bij voorkeur zal dat tevens éénrichtingsverkeer zijn, zodat een aantal verkeersdeelnemers uit dat deel van Spaarndam van de Nieuwe Rijkweg gebruik moeten maken om op de Dijk te komen.
De breedtebeperking van de machinebrug kan echter een belemmering zijn.
- heeft, desgevraagd, zijn commentaar gegeven op het Voorontwerpplan Schoteroog en Veerpolder, doc.nr. 0111 van het Projectbureau van het Recreatieschap Spaarnwoude.

Mededelingen van de Dorpsraad

Dorpsraadverkiezingen

Wij berichten u dat binnen de gestelde termijn, welke eindigde op 9 september 1991, er geen andere kandidaatstelling heeft plaatsgevonden dan die welke van de zijde van de Dorpsraad bekend is gemaakt.

Derhalve zullen er geen verkiezingen worden gehouden.

De openbare vergadering op 7 oktober a.s. vindt, zoals eerder aangekondigd, wel doorgang (zie pagina 5).

De samenstelling van de Dorpsraad 1991-1992:

Voorzitter	G.P. Stapel Pol 46	tel. 370840
Secretaris	W. van Warmerdam Spaarndammerdijk 95 a	tel. 383573
Penningmeester	Th. van Lieshout Dr. W. Nijestraat 71	tel. 373648
Vice-voorzitter	J. Berk Visserseinde 25	tel. 371981
Lid	Mw. M. Duinker Van Beaumontstraat 25	tel. 378087
Lid	Mw. M. Scholtemeijer Oostkolk 15	tel. 373654
Lid	J.G. Bischof Cl. van Kietenstraat 1	tel. 372770

De Kunstmarkt

De Stichting Kunstmarkten Spaarndam heeft dit jaar vijf markten georganiseerd. Er werd een grote verscheidenheid aan kunst geboden, dus ieder vond er wel iets leuks. Vaak nog niet meteen om te kopen, maar wel om de naam van de kunstenaar te onthouden en er op een later tijdstip nog eens op terug te komen.

De stichting streefde er naar om per kunstuiting; keramiek, litho's, gouaches enz. twee kunstenaars per kunstmarkt uit te nodigen. En de kunstenaars mochten maar twee maal komen, behalve de honingkraam en het houtsnijwerk van dhr. Goulmy, de organisator van de kunstmarkt. Toch blijft er een grote vraag naar standplaatsen; de Spaarndamse kunstmarkt staat goed aangeschreven. Ook de bezoekers vinden de markt vaak wat klein.

De gedachte bestaat nu bij de stichting om de kunstmarkt uit te breiden naar de Oostkolk, maar eerst zal er overleg met de bewoners worden gehouden. Een grotere kunstmarkt geeft misschien meer bezoekers en daardoor meer verkeersoverlast.

Dit jaar is het, met regelmatige controle van de politie en eenrichtingverkeer op de Kerklaan, redelijk goed verlopen met af en toe een opstopping op de dijk. Dus dat hoeft geen problemen op te leveren.

Marga Duinker,
als afgevaardigde van de Dorpsraad, zittend in de Stichting Kunstmarkt Spaarndam.

Mededelingen van de Dorpsraad

AH-Supermarkt

In aansluiting op het bericht in het vorige Dorpsorgaan, dat de Provincie ging onderzoeken of er tegen bouwen op Fort Noord bezwaren waren, kunnen we u mededelen dat hiertegen geen bezwaar is, mits...

Dat mits houdt in dat er aan een aantal voorwaarden moet worden voldaan; o.a. inspraak omwonenden.

De procedure vervolgt nu aldus:

Naar aanleiding van de grondboringen en plaatsbepaling (10 meter vanaf de bebouwing blijven), zal er nu een tekening worden gemaakt door de architect.

Deze tekening zal eerst worden voorgelegd aan de opdrachtgevers (Bouwens en A.H.) en daarna aan Bouw- en Woningtoezicht en de Schoonheidscommissie (waaronder de specifieke Spaarndamse afvaardiging).

Daarna wordt het geheel ter inzage gelegd en kan men zijn bezwaren kenbaar maken. B & W zullen daarna aan de hand van de binnen gekomen opmerkingen gaan besluiten of het al dan niet door zal gaan.

Een tijd fase is hier niet voor vast te stellen, doch een aantal maanden zullen hier wel mee heen gaan.

Jan Berk.

25 jaar Dorpsraad

Zoals u in het vorige Dorpsorgaan heeft kunnen lezen, willen we het 25 jarig bestaan van de Dorpsraad niet ongemerkt voorbij laten gaan.

Een onderdeel van dit 25 jarig jubileum, is het laten inbinden van 25 jaar Dorpsorganen. Daarbij echter is nu gebleken dat niet alle nummers in het archief aanwezig zijn. Het onderzoek daartoe wordt ook bijzonder bemoeilijkt door het verschil in aantal bladen dat per jaar is verschenen.

Mogelijk zijn er mensen die alle verschenen nummers hebben bewaard en ons kunnen inlichten over de juiste aantallen per jaar.

Wij zijn bij ons onderzoek wel een redelijk aantal oude Dorpsorganen tegen gekomen en willen deze tegen verzendkosten graag ter beschikking stellen van belangstellenden. Deze kunnen zich in verbinding stellen met J. Berk, tel: 023 - 371981.

Mochten er mensen zijn, die ook oude exemplaren over hebben en deze kwijt willen, dan kunnen ze deze ter aanvulling op bovengenoemd adres afgeven.

Van de volgende jaargangen hebben wij nog een aantal exemplaren:

1988	22e jaargang	- nrs. 2 - 3 en 4
1989	23e jaargang	- nrs. 1 - 2 en 3
1990	24e jaargang	- nrs. 2 - 3 en 4
1991	25e jaargang	- nrs. 1 en 2

Mededelingen van de Dorpsraad

Openbare Vergadering

van de

Stichting DORPSRAAD SPAARNDAM

op

Maandag 7 oktober 1991

in het

Dorpscentrum, Ringweg

Aanvang 20.00 uur

Agenda

1. Overzicht huishoudelijke zaken.

2. Stand van zaken verkeer.

3. Beschermd Dorpsgezicht.

(o.a. IJdijk 20 en 22, Schepen in het IJ, Boezemgemaal, Visscherseinde/Visscherstraat)

4. Zaken die ons raken.

(o.a. Spaarneschool, Kunstmarkt, Parkeerterrein Dorpscentrum)

Pauze

5. Opmerkingen - vragen - discussie.

Mededelingen van de Dorpsraad

Dorpsagenda

8 okt	Plattelandsvrouwen Lezing over stoffen en accessoires	Dorpshuis
12 okt	Tennisvereniging 12,5 jaar receptie + feestavond	Dorpshuis, 18.30 – 20.00 / 20.30 – 01.00 uur
20 okt	Missiedagviering voor Thea Lemmers	Adalbertuskerk, 11 uur
26 okt	Disco-avond	Speeltuín
30 okt	Open middag Dienstencentrum	Dorpshuis
1 nov	Stichting Miss Minima info-ochtend	Dorpshuis, 9.30 – 11.30 uur
1 nov	VARA speelgoedactie	Dorpshuis, 20.00 uur
12 nov	Plattelandsvrouwen Lezing over homeopathie	Dorpshuis
23 nov	Aankomst Sint-Nicolaas	Kolk
30 nov	Toneeluitvoering	Dorpshuis
1 dec	Toneeluitvoering	Dorpshuis
18 dec	Plattelandsvrouwen Kerstprogramma	Dorpshuis

Aansluitend op deze agenda een overzicht van het gebruik van de sportzaal tel: 390811.

Maandag	Softbal, keep-fit en badminton
Dinsdag	Badminton
woensdag	Voetbal, softbal, basketbal en zaalvoetbal
donderdag	Softbal, basketbal en volleybal
vrijdag	Badminton, softbal, volleybal en touwtrekken
zaterdag	Tennis
zondag	Softbal

Tevens een overzicht van het winterprogramma van de speeltuinvereniging tel: 373363.

maandag	Cursussen van de plattelandsvrouwen: kralenboompjes, Assendelft schilderen en pergamano
dinsdag	Meisjes/knutselclub
woensdag	Dames keep-fit
donderdag	Naaiclub Bootjesclub
vrijdag	Naaiclub Slankclub

Mededelingen van de Dorpsraad

Onveilige plekken langs het Spaarne

Reeds jaren staat de weg langs het Spaarne tussen Pol en de bebouwing van Haarlem bekend als een niet zo prettige weg om te (brom)fietsen en te wandelen in de donkere uren van de dag. Op dit zogenaamde Jaagpad voelen vooral vrouwen zich 's avonds en 's nachts niet veilig. Dit is al sinds jaar en dag zo en wordt natuurlijk vooral veroorzaakt door de afgelegen ligging.

Vele jaren geleden is met de aanleg van een beschoeiing en een voetpad de kiem gelegd voor een nog onveiliger situatie. Wat was namelijk het geval. Tussen voetpad en wallekant enerzijds en tussen voetpad en rijbaan anderzijds zijn struiken gepland.

Nu vormden deze struiken in het begin niet zo'n groot probleem, omdat ze nog klein waren en ook regelmatig klein werden gehouden. De laatste jaren gedijen deze struiken echter als nooit tevoren. Mogelijkerwijs dat het groenbeleid van de gemeente Haarlem hier een rol in heeft gespeeld. Het gevolg is echter, dat er nu ondoorzichtbare bosjes van drie meter hoog zijn ontstaan. Bosjes waar men zich makkelijk achter kan verschuilen en die bij bochten een grote onoverzichtelijke verkeerssituatie geven.

Voor degene die vroeger nog wel door het donker langs het Spaarne durfden te fietsen, vormt de onoverzichtelijkheid van het totale traject (ongeveer 1,5 kilometer) nu een onoverkomelijke drempel.

De laatste tijd bereiken de Dorpsraad regelmatig berichten, dat mensen op dit traject worden lastig gevallen of dat zich lieden hier ophouden, wiens gedragingen te wensen overlaten, waardoor voorbijgangers de stuipen op het lijf gejaagd worden.

De Dorpsraad is daarom in contact getreden met de Werkgroep Onveilige Plekken van de gemeente Haarlem om te bereiken, dat de situatie ter plaatse wordt verbeterd.

De Dorpsraad denkt dat de enige mogelijkheid hiertoe is om alle struiken definitief te verwijderen.

De Dienst Groen van dezelfde gemeente is hier echter geen voorstander van en wil de struiken een keer per jaar tot één meter hoogte insnoeien.

Bij de gemeentepolitie zouden maar een of twee gevallen bekend zijn van mensen die zijn lastig gevallen.

Wij hebben het idee, dat dit er veel meer moeten zijn en dat ook veel mensen een angstige ervaring hebben gehad. Daarom roept de Dorpsraad iedereen (en vooral de vrouwen onder ons) op, om zich te melden bij de Dorpsraad om haar of zijn ervaring te vertellen. Dat kan uiteraard ook anoniem. Het kan zowel schriftelijk als mondeling. Schriftelijke reacties kunnen gestuurd worden naar het secretariaat van de Dorpsraad: Westkolk 4. Mondelinge reacties kunnen in de avonden telefonisch worden doorgegeven aan Marga Duinker (378087) en Wil van Warmerdam (383573). Hoe meer reacties en komen, hoe duidelijker het voor de autoriteiten wordt, dat hier iets moet gebeuren. Wij houden jullie op de hoogte.

Kroniek van Spaarndam

Periode 01-06-1991 tot 01-09-1991

za 1 jun	"Die Spaerne Ghesellen" spelen de klucht "Pas op dat je geen woord zegt" van Dimitri Frenkel Frank. In het H.D. wordt de spelers lof toegezwaaid. Waarnemend regisseur Paul van Baaren "heeft een enorme prestatie geleverd". Hij moest zes weken voor de uitvoering de taak van de zieke Ad Frigge overnemen en tegelijk was hij met Eef Halewijn verantwoordelijk voor "het zeer verzorgde, kleurige decor". In het juninumner van "Sport Smit 11" lezen wij dat het eerste veld van de SV. Spaarnwoude werd opgeknapt. Ook de kantine zou eens goed onder handen worden genomen. Daarvoor waren veel vrijwilligers nodig. Een sterk punt van de club.
zo 9 jun	IJscub "Nova Zembla" organiseert samen met andere verenigingen een zgn. "fortentocht" langs de Stelling van Amsterdam.
wo 12 jun	Onze oud-dorpsgenoot Petrus Jacobus Jukes is vandaag op 80 jarige leeftijd overleden. Hij woonde aan de Vondelweg in Haarlem. In een voorjaarsnota stellen B. en W. van Haarlemmerliede voor de onroerend goed belasting jaarlijks met 5% te verhogen.
do 13 jun	Afgelopen dagen zijn zeker zes auto's in de omgeving van de Westhoff en de Schmidtstraat met verf beklad.
ma 24 jun	Cees West uit Santpoort schrijft musicals voor kinderen die afscheid nemen van de basisschool. Ook de Spaarneschool heeft dit jaar voor zijn werk gekozen. Twaalf leerlingen van groep 7 en zestien van groep 8 brengen de musical "Windkracht 8" op de planken waarin ze in acht sketches hun loopbaan op de basisschool samenvatten. In het H.D. een foto van Cees West, enkele leerlingen van de Spaarneschool en meester Bouff, in volle actie tijdens de repetitie.
wo 26 jun	De renovatie van de Westhoff kan nu eindelijk beginnen. De Gemeenteraad van Haarlemmerliede stelt 1,5 miljoen gulden beschikbaar voor de eerste fase. De totale opknopbeurt van de 88 woningen wordt begroot op 3,4 miljoen, dus ruim f 38.000,- per woning. Voor de winter moet het buitenwerk grotendeels klaar zijn. Burgemeester IJsselmuiden zegt toe dat de bewoners nauw bij de renovatie betrokken zullen worden. Aldus het H.D.. Het aannemingsbedrijf SSN, de oorspronkelijke bouwer van de "Westhoff" en nu werkzaam aan de woningen op het voormalige trapveldje, krijgt later het verzoek een offerte te maken. Als die offerte te duur uitvalt dan wordt alsnog in zee gegaan met vier in de omgeving bekende aannemers.
vr 28 jun	Op het voormalige trapveldje aan de Ringweg worden 12 huurwoningen gebouwd. De benedenwoningen moeten f 566,- gaan kosten en de bovenwoningen, die groter zijn, f 850,-. Wie kan dat betalen?

Kroniek van Spaarndam

ma 1 jul	Begin van de grote vakantie. Van Speeltuinenvereniging "Nieuw Leven" ontvangen wij de "Vakantiekalender". Het programma voor de maand juli was fantastisch. Als kinderen tegen hun ouders zeggen dat ze liever elke dag met "Nieuw Leven" op pad gaan dan ergens op een camping te zitten, dan kunnen wij dat best begrijpen. De kinderen van "Don Bosco" zaten deze week in Gruyère in Frankrijk. Een onvergetelijke week.
wo 10 jul	In "Galerie Westkolk", ook bekend onder de naam het "Judasog", wordt door de familie Spierenburg voor de zomermaanden een bijzondere tentoonstelling georganiseerd. Leon Spierenburg exposeert zijn stillevens en Franse landschappen, moeder Gerda Spierenburg haar batikwerk in Japanse wastechniek en Anita Spierenburg haar gouden en zilveren edelsmeedwerk.
vr 12 jul	Geheel onverwacht is tijdens zijn vakantie Dick Humphrey Ramakers overleden. Hij werd geboren op 23 augustus 1944 en woonde aan de Baron van Fridaghstraat 3.
za 13 jul	Vandaag de eerste van 5 zaterdagen waarop de traditionele kunstmarkten aan de Westkolk worden gehouden. In de Oude Kerk wordt door Kees Huges steeds weer een aantrekkelijk concertprogramma georganiseerd. Over recyclingbedrijf Rutte horen we niet zo veel meer. De stank is aanzienlijk verminderd zodat we ook door onze neuzen niet vaak meer aan het bestaan van het bedrijf herinnerd worden. De plannen om het bedrijf naar de Amerikahaven te verplaatsen lijken nu wel definitief van de baan. Ondertussen gaat het bedrijf verder om de stank te beperken. Er worden twee nieuwe bedrijfshallen gebouwd en een schoorsteen. De provincie Noord-Holland is echter nog niet tevreden en heeft Rutte zelfs een dwangsom opgelegd. Wordt vervolgd.
ma 22 jul	De rubriek "Gesprek van de Zaterdag" kiest deze week domicilie in café "Spaarndam" aan de Westkolk. Vandaag een verhaal over de Kunstmarkt en de ontdekkingsreis door de muziek van het duo "Dos Abnormalos", bestaande uit Kees Huges en Jaime van Eijkelenborg, in een stampvolle Oude Kerk.
di 23 jul	Vandaag wordt aan café "Spaarndam" en zijn bewoners aandacht besteed. Henk Hoogland wil graag de juiste ouderdom van zijn café weten. Zijn vermoeden dat het al in de middeleeuwen een herberg is geweest zal waarschijnlijk correct zijn. Het is alleen erg moeilijk om de bewijsstukken op tafel te leggen. Een lid van de historische werkgroep is met een systematisch onderzoek bezig van alle verkoopacten van woningen in het oude dorp. Het midden van de achttiende eeuw is in zicht. Maar juist dan wordt het lezen van de oude handschriften moeilijker. Henk zal dus nog wel even geduld moeten hebben. Ook Emiel Verharen, Joop en Hildo de Vries verschijnen in het "Gesprek". Ze staan trots bij de sleper "Maja" die tevens als blusboot van de Haarlemse brandweer fungeert. Bij nacht en ontij staan deze mannen van de vrijwillige brandweer paraat om eventuele branden te blussen.

Kroniek van Spaarndam

- do 25 jul Spaarndam blijft in het "Gesprek". De journalisten worden door Henk Hoogland blijkbaar verwend. Het verhaal gaat vandaag over de binnenvisserij en m.n. de laatste palingvisser van Spaarndam Gerard Berk. Al jaren geleden heeft hij een baas moeten zoeken. De wolhandkrabben sloopten zijn netten. Tegenwoordig zet hij met matig succes een fuikje voor zijn plezier. Verder aandacht voor IJdijk 9, een boerenwoning die in 1781 aan de Zomervaart in Haarlem werd gebouwd en in de jaren zeventig van deze eeuw werd afgebroken en in Spaarndam herbouwd. Dat het een boerenwoning is geweest blijkt alleen uit de koe in het wapen op de gevel.
- vr 26 jul Dorpsgenoot Jan Baart, de stadsarcheoloog van Amsterdam, staat trots op de foto bij de opgraving van de Heilige Grafkapel in de Sint Olofkapel aan de kop van de Zeedijk in Amsterdam. Op het eind van de Middeleeuwen bouwden vrome mensen op die plaats een exacte kopie van het Heilig Graf in Jeruzalem. De naam "Jeruzalemvaarderskapel" wordt ook wel gebruikt. Voordat de kapel wordt opgenomen in een congrescentrum zorgt Jan Baart er voor dat de onderste steen boven komt.
- za 27 jul Andries de Vries is al veertig jaar zeilmaker in Spaarndam. Dit jaar is hij 65 geworden en het einde van zijn bedrijfsuitoefening komt in zicht. Daarmee dreigt een eind te komen aan een eeuwenoude traditie. Op oude ansichten zijn de bedrijven van Max en Schouten te zien. Zij werkten met heel wat personeel. Maar de tijden veranderden snel toen de zeilschepen werden vervangen door motorschepen en die weer grotendeels door de vrachtauto. De zeilmakerij hoort bij de Kolk. Emile Verharen vult het "Gesprek van de week". Het eiland "De Rietpol" waar hij de gelijknamige jachtwerf leidt, is al 25 jaar zijn territorium. Tegenwoordig is zijn bedrijf gespecialiseerd in het gereedmaken van jachten voor grote reizen over de oceanen. In de jaren vijftig en zestig was het een echte scheepswerf waar vissersschepen, coasters en sleepboten werden gebouwd. Daarna werd de bouw van jachten belangrijker en breidde de jachtwerf/haven zich sterk uit. Emile noemt zichzelf "een echte Spaarndammer", maar zegt er eerlijk bij niet te weten wat dat voorstelt. Er zijn er zo veel meer op Spaarndam. Een goede omschrijving zou kunnen zijn: "iedereen die zich nauw bij het wel en wee van het dorp en de dorpsgemeenschap betrokken voelt en naar vermogen actief aan het dorpsleven wil deelnemen".
- De "watergast" van deze week was de papegaai "Sjakie" van Marco Zeulevoet. Gezeten op de schouder van zijn baas sierde zijn foto het H.D. Journaliste Babette Stapel kon uit zijn bek een impressie van zijn gevederde leventje noteren.
- ma 29 jul U herinnert zich de publiciteit rond het ijskelderproject van dorpsgenoot Cees Duinker in februari. Bij controle moet helaas geconstateerd worden dat alle ijs is gesmolten. Plannen om er consumptieijs van te maken "moeten in de ijskast". Over de oorzaak heerst onduidelijkheid. Kwamen nieuwsgierige ambtenaren te veel kijken? Of was de begintemperatuur te hoog? Omdat het project landelijke bekendheid heeft gekregen zal het o.i. bij een nieuwe vorstperiode nog eens geprobeerd moeten worden nadat met behulp van vriesijs de kelder "op temperatuur is gebracht" en nieuwsgierige gluurders door schrikdraad op afstand worden gehouden.

Kroniek van Spaarndam

- di 30 jul In het "Gesprek van de Zaterdag" deze keer als recreatiegast dorpsgenote Carolien Berk. Ze is druk aan het skeeleren op de skeelerbaan "Nova Zembla" ter voorbereiding op het nieuwe schaatsseizoen.
- wo 31 jul In het "Haarlems Weekblad" een foto van Henk Hagemeijer. Iedere Spaarndammer kent Henk als een zeer actieve sporter. In november wil hij deelnemen aan de marathon van New York. Dat is weer wat anders dan het judo, paalzitten, parachutespringen, toerfietsen enz. enz. waaraan Henk heeft deelgenomen of nog aan deelneemt.
- di 8 aug Het Hoogheemraadschap Rijnland voert dit jaar een zeer actief beleid om de algen te bestrijden. De toegangen naar de Kolksluis en het Kanaaltje langs de Nieuwe Rijkweg zijn met drijvende schermen afgesloten. Verder worden de algen uit de Kolksluis weggezogen. Het resultaat is zonder meer goed te noemen. In hoeverre de koude temperaturen in april, mei en juni een rol hebben gespeeld evenals wijzigingen in de rioolwaterzuivering, is vooralsnog onduidelijk.
- di 20 aug Tijdens de kunstmarkt-weekends vinden er in en vanuit de Hervormde of Oude Kerk allerlei activiteiten plaats waarvan de opbrengst bestemd is voor het onderhoudsfonds van de Oude Kerk. Dit jaar was de opbrengst f 5000,-, een prachtig bedrag.
- za 24 aug De Spaarndamse ondernemers organiseren hun traditionele Kolkdag. Het is dit jaar al weer voor de tiende keer. Een spetterende feestdag met een roeibotentouwtrekwedstrijd als nieuw element.
- za 31 aug Omwonenden van restaurant "Het Stille Water" aan de Oostkolk klaagden bij de Raad van State over het feit dat de gemeente Haarlem de restauranthouder toestemming heeft gegeven om buiten een terras in te richten. Dat levert namelijk nogal wat geluidsoverlast op en belemmert de doorgang van het verkeer. De gemeente Haarlem had de inspraakprocedure achterwege gelaten. De Raad van State beslist dat de twee tafels en stoelen die pal aan het water zijn geplaatst moeten worden verwijderd omdat de ontheffing daarvoor wordt opgeschort. Een Salomons-oordeel. Maar er komt nog wel een vervolg.

2 Hazen

Er werd vroeger veel in de Spaarndammer- en Houtrakpolder gejaagd om eenden en hazen. Bij de mensen met een jachtakte waren ook mensen uit Bloemendaal en Overveen, die op de fiets over Spaarndam kwamen om in hun "Jachtgebied" te komen, het dubbelloopsjachtge-
weer kruislings op de rug.

Het was in de jaren voor de Tweede Wereldoorlog dat zo'n jager terug kwam fietsen uit de polders. Succesvol, want hij had twee hazen geschoten, welke met de achterpoten aan elkaar gebonden over zijn fietsstuur hingen.

Op Spaarndam aangekomen en dorstig geworden in de droge polder, stapte hij bij café "De Toerist" af om iets te gaan drinken. Hij plaatste zijn fiets in het rijwielhek en omdat zijn bezoek kennelijk van korte duur zou zijn, liet hij zijn hazen aan het stuur hangen.

Een Spaarndammer – laten we hem Hans noemen – die net langs kwam lopen, wilde – kenner als hij was – even voelen of het vette hazen waren; haalde ze van het stuur en betastte ze even.

Terwijl hij daarmee doende was, stapte er een voorbijganger van zijn fiets en vroeg belangstellend of die hazen te koop waren.

Hans antwoordde daarop: "Alles is te koop, dus ook deze hazen".

Op de vraag hoeveel ze dan wel waard waren, kreeg hij een bedrag genoemd, hetgeen de voorbijganger er wel voor over had en prompt het geld aan Hans overhandigde. Deze bedankte de koper en vervolgde zijn weg over het dorp.

De koper, blij met zijn aankoop, stond deze nog even te bewonderen, kreeg dorst en stapte met zijn hazen in de hand het café binnen om iets te gaan drinken. Het vervolg laat zich alleen maar raden.

Toen beide heren na enige tijd naar buiten kwamen, waarschijnlijk na een gesprek over de rechtmatige eigenaar van de hazen, was de vogel (Hans) gevlogen.

Jan Berk.

Willemse of Willemsen

Toen de slager Jan Willemsen op 9 november 1747 in de Gereformeerde kerk te Zutphen trouwde met Hermina Noording, kon hij niet vermoeden dat dit heuglijke feit bijna 250 jaar later in het Dorpsorgaan van Spaarndam zou worden vermeld.

Uit het volgende zal u blijken waarom. Wat is namelijk het geval?

Hun jongste zoon Hendrik (1766 –1816) trok naar Oostzaan en trouwde daar met de Spaarndamse schone Trijntje de Vries. Na het overlijden van haar man trok Trijntje weer naar haar geboortedorp en nam haar zoon Cornelis (1808–1887) mee. Deze Cornelis (mijn overgrootvader van moederszijde) werd tapper (cafébaas) bij de Kleine Sluis.

Hij trouwde in 1833 met Sophia Sindorf uit Spaarndam. Zij kregen elf kinderen waarvan er vier heel jong zijn gestorven. Van de drie overgebleven zonen werd Hendrik in Spaarndam geboren en hij kreeg als achternaam Willemse. Johannes (mijn opa) werd net over de gemeentegrens in Spaarwoude en kreeg de achternaam Willemsen.

Hun broer Simon heb ik verder niet meer in de archieven teruggevonden. Hun zuster Sophia trouwde met Sytze Baas, de hoofdonderwijzer van de school in Spaarndam.

Hendrik's oudste zoon Pieter (1861–1944) was o.a. sluis knecht, hulpbesteller en slager. Hij trouwde met Catharina Hartog en uit hun huwelijk werden tien kinderen geboren, waaronder drie zonen, te weten: Cornelis, zijn tweelingbroer Leendert (1897–1973) en Jan (geboren in 1899).

Van Cornelis heb ik verder geen gegevens meer kunnen achterhalen. Leendert was van beroep o.a. hulpbesteller en hij trouwde met Martijntje van Nieuwenhuizen.

Jan was slager en hij trouwde op 17 november 1927 met Angela van Aalst. In 1969 vertrok het echtpaar naar Groningen. Over eventuele kinderen van deze drie jongens Willemse staan mij geen gegevens ter beschikking.

Over Johannes (mijn opa) is mi veel meer bekend. Hij trouwde in 1879 en behalve mijn moeder Willempje kwamen er nog twaalf kinderen, waarvan er vier kort na de geboorte zijn overleden. De vier jongens werden in Spaarndam geboren, allen met de achternaam Willemsen.

Het waren: Cornelis (1880–1957). Hij was werkzaam bij de Haarlemse Scheepsbouw en is gehuwd geweest met Elisabeth van Vliet.

De tweede zoon was Pieter (1882–1961). Hij had jarenlang een hengelsportzaak op de Botermarkt in Haarlem. Hij was gehuwd met Antje Lageveen.

Nummer drie was Hendrik (1887–1966), gehuwd met Johanna Boterman. Hij was sluiswachter bij de Grote Sluis in Spaarndam.

En mijn vierde oom was Johannes (1900–1972). Hij woonde met zijn Jannetje Bouwens in het huis "De vroege Wint" op het Visserseinde. Jarenlang heeft hij gewerkt bij mijn oom Piet Kok (mijn vader's tweelingbroer) in de rokerij.

Zoals gezegd was mijn opa Johannes getrouwd en wel met Hendrieka Pieterella Hartendorp (1857–1930).

Al hun kinderen en ook hun kleinkinderen hebben de achternaam Willemsen.

Op Spaarndam was er met al die Willemse's en Willemsen's dus geen uitkomen meer aan en zo heetten zij op Spaarndam allemaal Willemse. Dit blijkt o.a. ook in de boekjes die over Spaarndam zijn uitgekomen en waarin de naam Willemse voorkomt.

Zo ziet u dat het niet alleen de Burgerlijke Stand was die weleens een slippertje maakte.

Een volgende keer iets over de naam Van de Pol Kok.

Wim Kok
Overijssellaan 29
2101 TA Heemstede
tel: 023 – 289283

Van de genealogie van Willemse(n) zijn nog enkele exemplaren tegen kostprijs bij mij te verkrijgen.

Mevrouw Nel Wijtsma

"Het jaar 2000 halen: dat is mijn streven"

Ooit, heel ver terug in deze eeuw, liepen de Spaarndamse kinderen met regelmaat naar Amsterdam, naar Haarlem, naar Halfweg. Een gewoonte die men zich in deze huidige tijd niet kan voorstellen, waarin ieder kind een fiets heeft, een hoog percentage volwassenen een auto en waarin het openbaar vervoer met passende frequentie haar reizigers vervoert.

Lopen wordt nu slechts gedaan voor het plezier.

Rond 1925 was onze bekende Spaarndamse een onbekend klein meisje, een kleutertje dat woonde op de Slaperdijk en dat regelmatig lopend naar haar opoe in Amsterdam ging. Terug mocht ze dan met de blauwe tram naar Halfweg, om daarna opnieuw lopend de Hoge Dijk af te gaan, waar bij het Witte huisje, dat er nog steeds staat, werd gepauzeerd. Dat huisje was toen bekend als "Melksalon": daar pauzeerde men even voor een beker melk.

Daarna werd de weg vervolgd naar het huisje aan de Slaperdijk.

De Slaperdijk had toen nog de naam Schoten en in 1927 kwam ook dat bij de gemeente Haarlem. De kinderen die toen op de Slaperdijk woonden, gingen vanaf 1934 naar Spaarndam op school. En zo werd dat stukje "Haarlem" iets dichterbij Spaarndam gehaald.

Onze hoofdpersoon, toen nog Nellie geheten, woonde daar met haar ouders, haar broertjes en zusjes.

Geheelonthouderscafé

Het gezin Oversteegen was een zeer sociaal bewogen gezin. Mensen als Domela Nieuwenhuis en Frederik van Eeden kwamen er over de vloer. De broers van Nel waren geheelonthouders en kwamen ook veel in Spaarndam en dan met name op de Westkolk in het "geheelonthouderscafé" (naast de secretaresse).

Spaarndam was dus zeker belangrijk voor hen.

Zelf zegt Mevrouw Wijtsma nu nog steeds (en wat hoor je dat eigenlijk vaak), dat ze dus geen Spaarndammer is. Echter, wat is een Spaarndammer. Als u de Kroniek gelezen heeft, bent u een definitie daarvan tegengekomen en het zijn eigenlijk dezelfde woorden die mevrouw Wijtsma ons ook zei: Ik voel me Spaarndammer: ik voel me nauw betrokken bij het dorpsgebeuren, ben aangesloten bij clubs en verenigingen.

Juf van de Rakkers

Was het aanvankelijk de Slaperdijk waar Nel als kind woonde en waardoor zij binding had met Spaarndam, later, heel veel later kwam zij echt in Spaarndam wonen. Dat echter was ver na de oorlog.

Inmiddels was zij getrouwd en moeder van drie dochters. Toen zij met drie heel jonge kinderen in Haarlem op de Vondelweg kwam wonen, was zij echter al weduwe. Haar man was tijdens de oorlog in Gouda verongelukt.

Naast de zorg voor haar kinderen, studeerde ze en haar moeder stond haar in die periode bij. Het hoofd fier rechtop, de schouders eronder, zo maakte zij van haar leven en dat van haar kinderen, een leven waar zij met passende trots op terug kan kijken.

Uren liep ze door de natuur, langs de forten; ze leerde haar kinderen liefde en begrip op te brengen voor alles wat groeit en bloeit. Doch niet alleen haar eigen kinderen maakte ze wegwijst in de natuur. Toen zij in 1960 juf op de Pol werd, heeft men haar vanaf die tijd regelmatig kunnen zien lopen langs de forten, met de kleuters die aan haar zorg waren toevertrouwd.

De kleuterklas van de Spaarneschool kreeg van haar de naam "De Rakkers"

Met ontzettend veel plezier denkt ze terug aan die periode en even nog ziet ze kleine Han Bouwens achterover vallen in een emmer lijn. Kleine Han, inmiddels bekend als de Han.

Heel veel Spaarndamse kinderen, die nu inmiddels volwassen mensen zijn geworden, zullen haar niet snel vergeten.

Zo'n 20 jaar was zij kleuterjuf op de Spaarneschool. Als je je dan geen Spaarndamse mag noemen...?

Het werd niet stil....

Wie mocht denken dat mevrouw Wijtsma in een gat viel na haar afscheid, komt bedrogen uit.

Voor de vele hobby's die ze al had kwam nu veel meer tijd. Ze trok de natuur in, werd lid van de Natuur Historische Vereniging, ze maakte verre reizen met haar onafscheidelijke vriendin Mies Dibbits. Ze werd actief in het Dienstencentrum, waarbij ze tot op de dag van vandaag nog steeds betrokken is, nu als gastvrouw. Ook het Spaarndams Gemengd Koor kent haar als trouw lid.

Ze zwemt en milieubewust als ze is, ze fietst, maakt prachtige droogbloemboeketten, geniet van haar tuin en van het prachtige uitzicht op de Grote Sluis en het polderlandschap daarachter.

Onlangs is ze met drie andere vrouwen op biljartles gegaan bij Dick de Rooy, waarbij en passant even de opmerking dat er nog een vierde vrouw ontbreekt....

En tenslotte, Nel Wijtsma schildert.

Opnieuw zijn we getroffen door het vele talent dat er in Spaarndam woont. Want ook bij deze bekende Spaarndamse hangt kunst in huis. Prachtige Chinese schilderkunst. Een techniek waarbij er wordt geschilderd op zijde- of rijstpapier. Heel kwetsbaar, heel precies, maar zo heel mooi.

Doch niet alleen beheerst ze dit Chinese schilderen een beetje (zoals ze zelf zegt). Ze is behoorlijk veelzijdig, zeer creatief en talentvol.

Geen moment van verveling kent ze: vaak zelfs tijd tekort heeft ze: een gastvrij, hartelijk mens is ze: Nel Wijtsma.

Namens al die Spaarndamse kleine en grote mensen: heel veel leefplezier nog en op naar het jaar 2000!

Jan Berk/Ageeth de Kuijer.

Een eigen politieverordening voor het oude dorp

Sinds Spaarndam in 1927 werd geannexeerd, gelden voor het oude dorp Haarlemse regels. Maar nu, na bijna 65 jaar, komt daarin verandering. De gemeenteraad zal mogelijk voor dit deel van de gemeente binnenkort een aparte politieverordening vaststellen, die beter recht doet aan de speciale situatie hier. De voorstellen zijn nog niet openbaar, maar enkele hoofdpunten kunnen we al melden.

Grotere vrijheid

Om te beginnen zullen in het oude dorp alle snelheidsbeperkingen worden opgeheven. Het voorschrijven van 50 of 30 km staat op gespannen voet met de verkeers-grondregel dat auto's hun snelheid moet aanpassen aan die van de overige auto's. Een tempo van 60 à 70 km past dus beter op de situatie hier. Bovendien: hoe sneller het verkeer beweegt des te eerder is het het dorp weer uit – en dat draagt belangrijk bij tot de rust.

De dorpsdijk zal ook niet langer als B-weg worden aangemerkt. Men acht dat een achterstelling van Spaarndam t.o.v. andere wijken van Haarlem, waar de wegen doorgaans een A-status hebben. Het zal verder worden toegestaan bij geopende brug de motor draaiende te houden. Voor de geestelijke volksgezondheid is het beter dat men zich tijdens zo'n oponthoud afreageert via gaspedaal of gashandel.

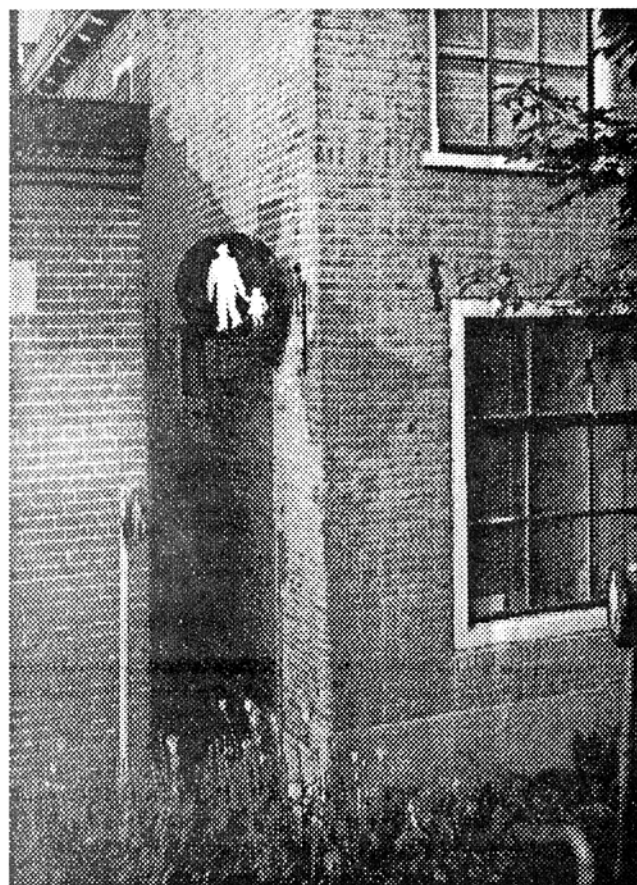
De belangrijkste maatregel is dat wordt toegestaan overal in het oude dorp te parkeren. Elke vrije plek kan voortaan als parkeerplaats worden beschouwd. Ook dubbelparkeren mag. Men hoopt zo de verordening beter te doen aansluiten bij de nu bestaande praktijk.

Borden verdwijnen

Deze besluiten hebben ingrijpende gevolgen voor het dorpsbeeld.

Na 1927 zijn, in het poging het dorp wat stadse allure te geven, met royale hand verkeersborden geplaatst. Ambtenaren van Openbare Werken hebben ze onlangs, op een mooie zomeravond, eens geteld. Gebleken is dat er in het oude dorp staan: 11 parkeerverbod-borden, 7 snelheidsbeperkende borden, 6 aanduidingen B-weg, eenrichting-verkeer, doodlopende weg, e.d. En nog 16 andere, waaronder "Hier wachten bij geopende brug" (wat kun je anders). Bij elkaar zijn dat 40 borden.

Een volgende generatie heeft het landelijke karakter van Spaarndam weer willen benadrukken. Er zijn toen overal wandelpad-borden geplaatst. Ook daar waar een auto alleen op z'n kant doorheen kan, of waar je je fietsstuur dwars moet draaien om er te kunnen rijden. Zelfs op plekken waar je alleen te voet kunt komen; soms moet je eerst een aantal stoep treden af. In totaal staan er 21 van zulke borden. Het dorp lijkt sindsdien op een wandelpark voor opa's-met-kleinkinderen of op een verkeersschool-tuin voor kleuters.

Alles bij elkaar telt het oude dorp zo 61 verkeersborden. Op een woningbestand van 340 huizen. Gemiddeld is dat een bord op elke 5 huizen.

Welnu: al die borden gaan verdwijnen. Want zij hebben onder de nieuwe verordening geen enkele functie meer.

Rondweg rond het dorp

Daar zal het straatbeeld van opknappen! Op sommige plaatsen zal het misschien eerst even wat kaal staan. Op de kruising van IJdijk en Grote Sluis bijvoorbeeld, waar nu 5 parkeerverbod-borden bij elkaar staan. En bij de Nauwe steeg (tussen Oostkolk en IJdijk), waar blijkbaar 3 wandelroutes bij elkaar komen.

Maar wij denken dat de nieuwe aanblik snel zal wennen. En hoe dan ook: er staat een belangrijk winstpunt tegenover. De palen van de 61 verkeersborden zullen namelijk gebruikt worden om daarvan een brug over Zijkanaal C te construeren. Daarmee zal de lang gewenste rondweg rond het dorp eindelijk werkelijkheid worden.

Minder politie in het straatbeeld

In kringen van de politie is men blij met de veranderingen. De controle op de naleving van al die gebods- en verbodsborden vereiste de aanwezigheid van tenminste een agent gedurende twee uren per week. De sterkte zal nu gehalveerd kunnen worden.

Commissaris Dondersteen zei ons: "Heel eerlijk gezegd, we knepen soms wel eens een oogje dicht bij snelheids- en parkeerovertredingen. Al jaren hebben wij in Spaarndam eigenlijk alle beschikbare personeel nodig voor het controleren op visvergunningen. We krijgen daar nu meer tijd voor. En dat is prettig, want mijn mensen doen dat werk langs de oever graag".

Vreemdelingenverkeer

Sommigen vrezen dat het verwijderen van verkeersborden zal leiden tot een nog grotere toevloed van parkeerders-van-buiten. Die vrees is ongegrond. Vreemdelingen worden, zoals bekend, vooral aangezogen door het beeld van Hansje Brinkers. De Stichting Haarlem Promotion ziet die toeristen echter liever in Haarlem zelf. Besloten is daarom Hansje Brinkers (die met Spaarndam evenveel te maken heeft als Winnetou met Harlingen) een plaats te geven recht voor het VVV-kantoor aan het Stationsplein. Auto's die nu hier aan de dijk staan zult u dus voortaan vinden in de parkeergarage onder de Beijneshal.

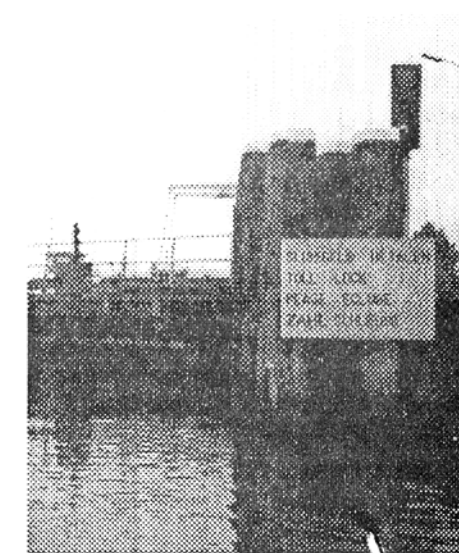
Ook Rijnland

Over bepaalde details van de nieuwe politieverordening vindt nog overleg plaats met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

In Spaarndam immers kruisen elkaar een vitale landverbinding en een internationale waterweg: zoals de brug van Spaarndam een schakel is in het verkeer Amsterdam – IJmond en Zaanstreek – Den Haag, zo is de sluis een schakel in het waterverkeer van het Canal de Bourgogne naar Den Helder en van het engelse Lake-district naar de Duitse Bocht.

Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft zich daarop tijdig ingesteld. Aan de sluis-ingang is deze zomer, aan stuurboordzijde, een viertalig bord geplaatst.

Het sluispersoneel krijgt momenteel een bijscholingscursus in EG-verband. Binnenkort zullen we uit de luidsprekers horen "Kommen sich noch ein bischen mehr nach voren", "Will you meer off on backboard please" en "Allez payer la monnaie de l'ecluse s.v.p.".

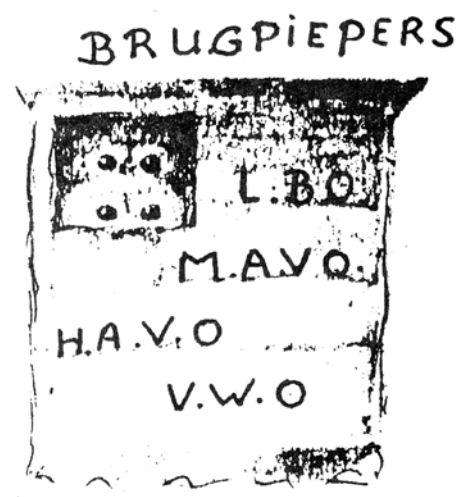
Rijnland levert bovendien een bijdrage aan de rust in het dorp: met een tweede bord, aan bakboordzijde. Sprekend uit ons aller naam vraagt het Hoogheemraadschap aan de passanten: "Geluidsoverlast beperken a.u.b. Denk aan ons".

Rijnland zal zulke borden eveneens plaatsen bij de invalswegen voor auto's. En, aan ballonnen, op de aanlooproutes van Schiphol. Het wordt goed wonen in ons oude dorp.

Herman Radema.

De brugpieper vliegt uit

Niks geen korte broek,
geen rokje meer van broderie
ook geen begeleiding meer
ze kunnen het nu alleen:
ze hebben hun vleugels uitgespreid
en met volop energie
maken ze hun vleugelslagen
door engelbewaarders gedragen
dat moet ook wel, want zie,
zie hoe vol gevaren
de weg naar zelfstandigheid is,
weet ook dat je moet bewaren
je dromen van toen, en je mist
je mist soms even dat kind van voorheen
dat knuffelmensje, dat zachte lijf.
Je zucht opgelucht zo tegen half vijf
als dat puber kind dat jouw kleintje was
met zijn grote fiets en zijn zware tas,
veilig is teruggekomen.
De deur van zijn kindertijd is dicht gedaan
die naar zelfstandigheid ver open gegaan.
Je brugpiepermens,
het wil uit gaan vliegen,
maar vergeet niet het soms nog te wiegen....

Ageeth.

Dienstencentrum Spaarndam

**OPEN MIDDAG VAN HET DIENSTENCENTRUM SPAARNDAM
OP 30 OKTOBER 1991 VAN 14.00 TOT 17.00 UUR.**

Presentatie van diverse clubs, o.a.
Handwerken, Volksdansen, Beter Bewegen, Yoga, Kaarten en andere verenigingen.
Tevens: Rad van Avontuur en Grabbelton.

KOMT ALLEN!! KOMT ALLEN!!

Kruisvereniging Spaarndam/Haarlemmerliede

Het bestuur van genoemde vereniging wil graag even de aftredende bestuursleden onder uw aandacht brengen:

mw. D. Vink - v. d. Peet
dhr. B. Biesheuvel
dhr. N. J. Molenaar.

Mevrouw D. Vink - v.d. Peet en de heer N.J. Molenaar kwamen van het Wit-Gele kruis. Door de fusie met het Groene Kruis zijn zij bij de Kruisvereniging Spaarndam gekomen. De heer B. Biesheuvel was toen al bij het Groene Kruis. Zij hebben alle drie tientallen jaren de vereniging bestuurd en een groot aandeel gehad in het goed functioneren van de kruisvoorziening. Tijdens een gezellig onderons heeft het huidige bestuur afscheid van hen genomen.

Het nieuwe bestuur bestaat nu uit de volgende leden:

Voorzitter	Hr. C. v.d. Sluijs
Penningmeester	Hr. G.J. Molenaar
Secretaris	Mw. V. de Voogt
Vice Voorzitter	Hr. H. Vethaak
Leden	Mw. T. Bethlem
	Mw. S. v.d. Peet

Namens het bestuur:
Mw. T. Bethlem - van Hemmen

Bericht van de "Do'daars"

Wij willen u via deze weg nog eens wijzen op het bestaan van onze Spaarndamse Reddingsbrigade "De Do'daars".

Deze vereniging bestond dit jaar alweer 30 jaar. Ondanks vaak zeer moeilijke financiële omstandigheden, bestaan wij nog steeds met gemiddeld zo'n 80 leden.

Op dit moment zitten we echter met een probleem!

We hebben op korte termijn iemand nodig, die het leuk vindt om met kinderen om te gaan en bereid één keer in de 14 dagen met de bus naar het zwembad als begeleiding mee te gaan. Heeft u interesse? Neem eens contact met ons op!

Ook willen wij u wijzen op de Grote Club Actie. Om onze vereniging te steunen, koop onze loten!

Dit is een welkome en jammer genoeg noodzakelijke manier om onze kas aan te vullen. Bij voorbaat onze dank.

Wilt u uw kind(eren) opgeven als lid, dan kan dit vanaf ca. 5 jaar. Een keer in de week, op donderdag van half zes tot half zeven is er lezwemmen in het Sportfondsenbad en vanaf mei (waarschijnlijk) in het nieuwe zwembad aan de Boerhavelaan.

Wij vertrekken met een bus vanaf de Ringweg om vijf uur.

Wilt u meer weten?

Bel dan met: M. v.d. Haak tel: 371487 of
M. van Attekum tel: 377097

Spaarndams Gemengd Koor weer fris van start

Na zes weken onderbreking vanwege de vakantie zijn de repetities voor het komende winterseizoen weer gestart.

Je kon zien dat iedereen er weer zin in had. De sfeer was uitstekend en er werd weer veel gelachen.

De muziekafdeling onder leiding van Karin van Warmerdam, had niet stil gezeten en had, in samenspraak met de dirigent, gezorgd voor een compleet nieuwe, keurig verzorgde muziekbundel. Een gevarieerd repertoire dat voor de komende concerten zal worden ingestudeerd:

zondag 27 oktober koffieconcert Hervormde Kerk, kerkplein
zondag 10 november concert in bejaardenhuis Schoterhof
donderdag 19 december kerstsamenzang Hervormde Kerk, kerkplein

Onze oproep in het dorpsorgaan van eind vorig jaar voor nieuwe leden, heeft tot ons grote genoegen enige veel belovende zangers en zangeressen opgeleverd. Toch kunnen wij nog best een aantal nieuwe leden gebruiken en wij maken daarom van de gelegenheid graag gebruik om alle zanglustige Spaarndammers op te roepen, onze gelederen te versterken. Kom eens achter de t.v. vandaan. De beste programma's hoort u toch bij ons!

Terugblik 40-jarig jubileum Ernst van 't Kaar.

Zoals u ongetwijfeld allemaal gelezen heeft, was het concert in de Stompe Toren te Spaarndam op zondag 5 mei jl. een groot succes. Door burgemeester IJsselmuiden werd een koninklijke onderscheiding uitgereikt aan een zeer verraste Ernst van 't Kaar.

Na afloop werd nog een klein feestje gevierd, waarbij o.a. het "levenslied" van de heer Van 't Kaar gezongen werd. (Door omstandigheden werd dit lied niet afgedrukt in het vorige Dorpsorgaan, waarvoor onze excuses, redactie.)

Op verzoek van velen en met goedkeuring van de tekstdichter Dirk Harskamp willen we uiteraard graag voldoen aan het verzoek om het in het Dorpsorgaan te plaatsen.

Tot ziens!

Bestuur Spaarndams Gemengd Koor.

Ernst van 't Kaar 40 jaar dirigent

Wijze: Ketel Binkie

Tekst: Dirk Harskamp

Hij was een hele jongen kerel
Toen hij bij ons op 't dorp kwam
Hij kwam de mensen zangles geven
Het volk uit 't oude Spaarndam
Wat hij met 't koor deed was geweldig
Zij sleepten vele prijzen weg
Soms vond hij d'uitslag ongeldig
Een tweede prijs dan had je pech

Refrein (1x)

Het is nu 40 jaar geleden

Dat Ernst van 't Kaar op 't dorp kwam

Het was een leuk klein dirigentje

't Was voor een extra boterham

Hij heeft getracht ons wat te leren
Wij hebben zo ons best gedaan
Het Galia om te proberen
Ook het Gloria dat sloeg aan
Zo zijn er vele Spaarndammers
De dirigent voorbij gegaan
Maar die er nu nog staan te zingen
Zullen nog heel lang blijven staan

Refrein (2x)

Het is nu 40 jaar geleden

Dat Ernst van 't Kaar op 't dorp kwam

Het was een leuk klein dirigentje

't Was voor een extra boterham

Spaarndam, 5 mei 1991

Zr. Andre Lemmers

Hallo Dorpsbewoners,

Graag zou ik uw aandacht willen vragen voor het volgende.

Zoals velen van u weten, velen ook niet, werkt mijn zus, Zr. Andre Lemmers in de sloppenwijken van Jakarta, waar zij poliklinieken opzet voor de jeugdgezondheidszorg; voedingsprogramma's uitvoert en de t.b.c. bestrijding ter hand neemt. Daarnaast heeft zijn nog een project voor de financiële adoptie van schoolkinderen en zorgt zij met behulp van sponsors dat veel kinderen die geboren worden met een hazelip geopereerd kunnen worden.

Zr. Andre heeft nu vergevorderde plannen om in een van de wijken een polikliniek/ziekenhuis te bouwen waar mensen die geen dure ziekenhuisopname kunnen betalen, behandeld en zonodig opgenomen kunnen worden of kunnen reactiveren, want daar is grote behoefte aan.

De gelden voor een groot deel van het project, de grond en het gebouw, zijn voor het merendeel rond. Toch heeft ze voor f 30.000,- nog een lening moeten afsluiten tegen zo'n 8 % rente en dat is natuurlijk jammer, want voor die rente zou ze zoveel andere kunnen doen.

U begrijpt het al, ze wil zo snel mogelijk van die schuld af.

Daarom is er op **20 oktober in de Adalbertuskerk om 11.00 uur** een gezinsviering, met aansluitend, zo rond **12 uur**, de gelegenheid om met het werk van Zr. Andre kennis te maken en het op een ludieke manier te ondersteunen.

Mocht u op die dag niet kunnen komen, maar haar wel willen steunen, dan kunt u dat doen door een gift over te maken op het fonds "Onze Missionarissen", t.n.v. Zr. Andre Lemmers.

Ik hoop van harte dat u allen massaal meedoet, zodat Zr. Andre die voorzieningen in de gezondheidszorg kan realiseren, die wij heel normaal vinden, maar die in de sloppenwijken helaas nog ontbreken.

Dat haar inzet een aanzet mag zijn, een keer flink in uw beurs te tasten.

C. Lemmers, Westhoff 42,
2064 WE Spaarndam.

Stapel

25 jaar in dienst van Stapel B.V.

Op 9 september j.l. was dhr. D. Schipper, wonende te Hoofddorp, 25 jaar in dienst van Stapel B.V. Namens de Raad van Bestuur van Koninklijke Volker Stevin NV is hem door de heer A. Verhoeff, directeur Stapel B.V. een gouden speld uitgereikt.

Spaarneschool

Beste dorpsgenoten,

Nu het tijdstip van afbraak voor onze 121-jarige dorpsschool dichterbij komt, en de kinderen en de leerkrachten al vooruit zien naar de dag waarop zij hun gloednieuwe Spaarneschool in gebruik zullen gaan nemen, zullen er veel oud-leerlingen zijn die nog een keer in hun oude school willen verblijven.

Er zal daarom een **reünie** worden gehouden op:

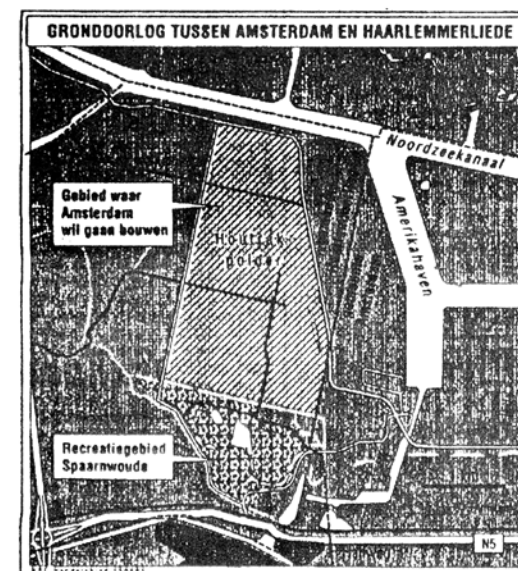
zondagmiddag 15 december 1991, tussen 13.00 en 18.00 uur

Aanmelden voor deze reünie kan door f 15,-- over te maken op rek.nr. 11.83.27.704 t.n.v. Mary Scholtemeyer-Stolk, postgiro van de Rabobank Spaarndam, rek.nr. 439146, onder vermelding van Reünie Spaarneschool en vooral niet vergeten: Uw naam en adres!

Bij aankomst in de school zullen u consumptiebonnen gegeven worden en na afloop van deze middag zult u volop herinneringen mee naar huis kunnen nemen.....

Haarlemmerliede CONTRA Amsterdam

Eind augustus werd op de zandvlakte bij Ruigoord weer een "Landjuweelfeest" gehouden waar stadsnomaden, straatkunstenaars, onbestemde wereldburgers, hippies en artiesten van alle uithoeken van deze wereldbol – tot Afrika, Mongolië en Siberië aan toe – zich vermaakten met kunst en voordracht, de nacht doorbrengend in meest bizarre bouwsels die men zich voor kan stellen. Juist toen kwam het gebied bij Ruigoord landelijk in de belangstelling te staan door de discussie tussen Amsterdam en Haarlemmerliede over de bestemming van de nu nog lege terreinen waar de natuur in de ruim 20 jaar na de opspuiting een rijke flora tot ontwikkeling heeft gebracht.

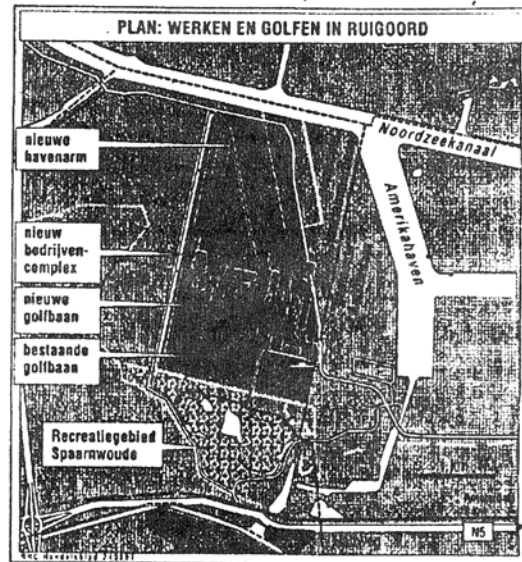

Het gebied tussen de Machineweg en het voormalige Zijkanaal F ligt in Haarlemmerliede. Amsterdam heeft de gronden indertijd opgekocht met de bedoeling er havens aan te leggen en industrieën te vestigen. In 1968 gingen die plannen zo ver dat de industrieterreinen tot diep in de Inlaagpolder reikten. Petrochemische en haven gebonden industrieën zouden er moeten komen. Het recreatiegebied Spaarnwoude werd ontwikkeld om d.m.v. een groenzone deze ontwikkelingen in te dammen. De oliecrisis van 1973, economische terugval, ontwikkeling van het milieubewustzijn en afremmende activiteiten van Haarlemmerliede, m.n. van burgemeester IJsselmuiden, deden de Amsterdamse expansie voorlopig tot stilstand komen rond de Amerikahaven. Nu staan er over de bestemming van de opgespoten terreinen ten oosten van de Machineweg belangrijke beslissingen voor de deur. Voor Spaarndam is het van groot belang om deze ontwikkelingen te volgen.

Volgens Amsterdam moet er snel een grote haven worden aangelegd die reikt van het Noord-Zeekanaal tot aan Ruigoord: de Afrika-haven. Daar omheen moeten industrieterreinen komen. Haarlemmerliede vreest dat bij de Amsterdamse opzet allerlei vervuulende of het milieu belastende industrieën binnen haar gemeentelijke grenzen komen te liggen. Daarom moet er een kleine Afrika-haven komen en een hoogwaardig bedrijvenpark met kantoren, distributie- en assemblage-bedrijven en lichte industrie: het Greenport-project. Zo genoemd omdat er ook "groene" en "sportieve componenten" in zijn opgenomen. Daarbij hoort een golfterrein dat moet worden aangelegd tussen Ruigoord en de pas aangelegde golfbaan. (zie kaart). Er zou behoefte bestaan aan zo'n tweede golfbaan en op die manier wordt een geleidelijke overgang gecreëerd tussen het bedrijvenpark en het recreatiegebied. Amsterdam vindt dat de terreinen moeten worden gebruikt voor havengebonden activiteiten "en niet voor kantoorbouw" want daarvoor bestaan er genoeg andere lokaties. De Kamer van Koophandel van Amsterdam spreekt duidelijk de wens uit dat er zware havenindustrie moet komen.

Haarlemmerliede zal voor het einde van dit jaar een bestemmingsplan indienen bij de provincie. Nu al heeft gedeputeerde J. Achterstraat van ruimtelijke ordening gezegd te willen bemiddelen. Hij staat positief tegenover de plannen van Haarlemmerliede, maar heeft begrip voor de eisen van Amsterdam.

Zware industrie direct langs het Noordzee-Kanaal wil hij niet uitsluiten, noch de uitvoering van het Greenport-project.

Een concreet plan ligt nog niet op tafel, maar Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben op 8 augustus fl. f 50.000,- beschikbaar gesteld voor de opstelling van een "MASTER-PLAN HAVENS NOORDZEEKANAAL-GEBIED". (Het totale bedrag is fl. f 200.000,- en Amsterdam, Velsen, Zaanstad en Beverwijk betalen de rest). Er is een adviesgroep gevormd van externe deskundigen: de heer Wegstapel (oud-directeur van Schiphol), de heer Lenterman (ex-lid Raad van Bestuur Nedlloyd) en de heer Winkelmans (hoogleraar havenconomie Rotterdam en Antwerpen). Dit adviescollege wordt geassisteerd door een Projectgroep onder het voorzitterschap van de heer Van Hattum van het Gemeentelijk Havenbedrijf Amsterdam. De naam Haarlemmerliede wordt bij dit alles node gemist en de invloed van Amsterdam lijkt verzekerd. De afgelopen 5 jaar heeft de hoofdstad 240 ha bedrijfsterreinen in

het Westelijk Havengebied uitgegeven. Moet dat zo doorgaan?

Amsterdam vecht door. De stad krijgt zelfs steun van het kabinet, dat er mee instemde dat Haarlemmerliede deel gaat uitmaken van het Regionaal Overleg Amsterdam en niet meer van het gewest Zuid-Kennemerland. In de zogen. ROA heeft Haarlemmerliede nauwelijks wat in te brengen en heeft Amsterdam het voor het zeggen. Het is duidelijk dat Haarlemmerliede bij Zuid-Kennemerland wil blijven.

Op 3 september is bekend geworden dat de CDA-fractie in de Amsterdamse gemeenteraad het initiatief heeft genomen om de annexatie van het gebied rond Ruigoord te bewerkstelligen. Ook de fracties van de PvdA en de VVD in de Amsterdamse Raad zouden dat voorstel steunen. Amsterdam zou dan reiken tot aan de Machineweg.

Het is goed om bij de zeer waarschijnlijke gevolgen van die ontwikkeling stil te staan.

Als de industrieterreinen bij de Afrikahaven vol zijn zal vanzelf het gebied ten westen van de Machineweg aan de beurt komen en worden de Ringweg en de Inlaagpolder bereikt. Misschien pas over 10 of 20 jaar, maar de kans is zeer groot te noemen. Geen bos kan die ontwikkeling tegenhouden. En als er geannexeerd wordt dan zal het tempo van die ontwikkeling zich aanzienlijk gaan versnellen.

Het belang van Spaarndam is duidelijk. Alles moet gedaan worden om de Amsterdamse plannen tegen te houden. In feite is het Greenport-project al een aanslag op de vrije ruimte. Aan alle kanten rukt het op: de Velsbroek wordt volgebouwd, de Heksloot-polder moet heel goed in de gaten worden gehouden en dat er een Afrika-haven komt is al zeker, de vraag is alleen hoe groot en wat voor industrie of bedrijven komen er bij. Daarbij komt nog de ontwikkeling rond Schiphol. Eerdaags kunnen we elkaar wat zeggen tussen het wegstervende geluid van het ene vliegtuig en het aanzwellende geluid van het andere in. Het groen verdwijnt steeds meer, het verkeer door het dorp neemt toe en de overlast van stank en lawaai en allerlei vuiligheid bedreigt onze gezondheid. Haarlemmerliede zal alle registers moeten opentrekken om tegen de Amsterdamse expansiezucht een wal op te werpen. Burgemeester IJsselmuiden heeft in het verleden met college en raad heel wat vindingrijkheid getoond om met succes Amsterdam te kunnen weerstaan. Wij wensen het gemeentebestuur van Haarlemmerliede zeer veel succes toe in hun strijd tegen Amsterdam. Tegen onze dorpsgenoten zeggen wij "Spaarndam let op Uw saeck".

Gerrit van den Beldt.

Clara van Spaarnwoude

Naast de sportvelden wordt momenteel een deel gebouwd van het plan "De Inlaag". Dit complex moet een straatnaam krijgen.

Bij de naamgeving van straten in Oost is vaak gedacht aan personen die een zekere betekenis hebben gehad in dit gebied.

Schilderij van Clara Jansdr van Sparwoude 1565, in de consistoriekamer van de Oude Kerk in Delft. Foto in augustus 1991 gemaakt door E.J. Rollema

Ook nu denkt de gemeente weer aan een naam uit de historie. De keus is gevallen op Vrouwe Clara Jansdr van Spaarnwoude (1530-1615). Weliswaar heeft die tijdens haar leven eigenlijk meer te maken gehad met Delft (haar vader was daar goudsmid, haar man was er raad en secretaris der stad en hoogheemraad van Delftland), maar zij is een telg uit het bekende Kennemerse geslacht Van Spaarnwoude. En zij heeft een woning en grond in Spaarnwoude bezeten.

Bij testament heeft zij een fonds in het leven geroepen, waaruit haar erven (haar eigen huwelijk bleef kinderloos) een huwelijksgift kregen. Drie eeuwen is daaraan uitvoering gegeven. Nog steeds komen haar verwanten regelmatig bijeen te harer gedachtenis. Maar een huwelijksgift is er niet meer bij. Er kwamen zoveel gerechtigden dat het fonds uitgeput raakte. In 1813 is de gift teruggebracht tot nog maar 25 gulden en in 1922, toen het aantal gerechtigden werd geschat op 30 à 40.000, is de uitkering helemaal gestopt. Het resterende kapitaal is in 1927 verdeeld onder 4000 behoeftige erfgenamen.

Door haar nalatenschap is Clara, volgens de vroegere gemeente-archivaris van Haarlemmerliede, de beroemdste telg van de familie. Voorgesteld is daarom de nieuwe straat naar haar te noemen: "Clara van Spaarnwoudestraat".

Clara ligt begraven in het familiegraf in de Oude Kerk te Delft. Daar hangt ook een geschilderd portret van haar. En op een pilaar haar wapen: een schuinrecht geplaatste vis van zilver met aan weerszijden een zespuntige ster.

Herman Radema.

Een beter milieu begint bij jezelf.....

Ter aanvulling op de ideeën vermeld in het vorige Dorpsorgaan, het volgende.

Schillen voor vee	- in blauwe container bij de boerderij aan Ringweg 117
geen zoute of vette klieken	(t.o. Dorpshuis/elke dag!)
Water	- spoel/waswater van aardappels of groente in de tuin of bloembakken!
Plastic zakken	- hergebruik in afvalcontainer, keuken/toilet hergebruik voor boodschappen!

Hanneke Luijze.

Help de huiswaluw

Op vele plaatsen in Nederland zijn Huiswaluwen te zien. Ze bouwen hun nesten onder dakranden van gebouwen, vaak met meerdere paren bij elkaar. Toch is er reden om bezorgd te zijn, want in steeds meer delen van het land gaat de Huiswaluw hard in aantal achteruit. In sommige gebieden is de achteruitgang wel 90% !

Oorzaken van deze achteruitgang zijn luchtverontreiniging (waardoor minder insecten), gevaren op de trek, maar ook een gebrek aan goede nestgelegenheid. Een rol hierbij speelt de beschikbaarheid van kleiige modder. Dit hebben de Huiswaluwen nodig om hun nest te bouwen.

Vogelbescherming wil wat aan de achteruitgang van de Huiswaluw doen.

Huiswaluwen kunnen namelijk geholpen worden door het aanbrengen van kunstnesten. Een van de proefgebieden is Spaarndam/Spaarnwoude.

U als Spaarndammer/Spaarnwouder woont in een dorp waar voorheen op veel meer plaatsen Huiswaluwen broedden dan tegenwoordig. We kunnen de Huiswaluw misschien weer terug krijgen door op zoveel mogelijk plaatsen kunstnesten op te hangen. Vandaar het nu volgende aanbod.

Wanneer u in Spaarndam/Spaarnwoude woont kunt u gratis een of meerdere kunstnesten bestellen en na ontvangst aan uw gevel bevestigen. Voorwaarde is dat u beschikt over een overhangende (witte) dakgoot/dakrand, die hoger is dan 2,5 meter.

U kunt Huiswaluw-kunstnesten bestellen bij Evert van Huijssteeden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland (023 - 270036).

Aansluitend op dit artikel over "Huiswaluwen terug in ons landschap", een notitie over een artikel verschenen in "Noordhollands Landschap". Daarin werd melding gedaan van de week van het landschap dat de laatste week van september heeft plaatsgevonden.

Met name de verbindingswegen tussen de natuurgebieden, de linten in het landschap, krijgen in dit artikel volop aandacht. Als "lint in het landschap" werd als lokatie gekozen het Fort Spaarndam, waar dijken, sloten en mooie oevers volop aanwezig zijn, het Fort, gelegen in de ecologische hoofdstructuur, naast de Hekslootpolder in het recreatiegebied Spaarnwoude.

Een duidelijk artikel in een mooi blad.

In hetzelfde "Noordhollands Landschap" is een activiteitenagenda geplaatst. Daarin vonden we bij de maand oktober de naam van onze Spaarndamse Carla Leyzers-Vis. Zij kan inlichtingen verstrekken over de **Paddestoelendag in Elswout op 6 oktober a.s.** Op die dag zijn er lezingen, excursies en ook kinderexcursies.

Voor inlichtingen kunt u Carla bellen: 384606.

